

NFÜ Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Kommunikációs Főosztály

Dr. Antos László
Ügyvezető igazgató

Magyar Innovációs Szövetség

Budapest
Lajos u. 103.
1036

Iktatószám: 52-682/2007

Tisztelt Ügyvezető Igazgató Úr!

Az európai uniós fejlesztési források felhasználásához szükséges fejlesztéspolitikai dokumentumok társadalmi egyeztetésének újabb szakasza zárult eredményesen a nyáron: a társadalmi partnerek ezúttal az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjai akcióterveivel kapcsolatban mondhatták el véleményüket, tehették meg módosító javaslataikat.

Az akciótervek átlagosan 3-3 hétig tartó egyeztetésében ezúttal is több száz szervezet képviselői – helyi önkormányzatok, megyei és regionális fejlesztési tanácsok, érdekképviseleti, ágazati szakmai szervezeteket, az egyházak, a tudományos és a civil szféra képviselői – vettek részt. E szervezetek összesen 1777 konkrét javaslatot fogalmaztak meg a 7 ágazati és a 7 regionális operatív program összesen 65 társadalmi vitára bocsátott akciótervével kapcsolatban.

Természetesen jelentős eltérés volt az egyes operatív programok akcióterveinek „népszerűsége” között. Az ágazati operatív programok közül a legtöbben és a legtöbb javaslatot a Társadalmi megújulás, a Környezet és energia, valamint a Gazdaságfejlesztési operatív program akcióterveikhez küldték, míg a regionális operatív programok közül az Észak-magyarországi, a Közép-magyarországi és a Dél-alföldi OP akcióterveire érkezett a legtöbb észrevétel és módosító javaslat. Az akciótervek közül a legtöbb javaslat a Társadalmi megújulás operatív program 3. (Minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása) és 5. (Egészségmegőrzés és a társadalmi befogadás, részvétel erősítése) prioritására, valamint a Gazdaságfejlesztési operatív program 1. (K+F és innováció a versenyképességért) prioritására érkezett.

Valamennyi operatív program akcióterveikhez beérkezett vélemények túlnyomó hányada elsősorban az egyes prioritások potenciális pályázói körének bővítését célozta, és sok partneri kérés, javaslat érkezett a támogatási arányok növelésére, valamint a támogatás feltételeinek könnyítésére is. Még gyakoribb volt, hogy a véleményező szervezetek a 2007-2008-as akciótervek indikatív projektlistáit kifogásolták, konkrét – a saját ágazatukat vagy még gyakrabban a saját megyéjüket, településüket érintő – fejlesztéseket hiányolva e listákról. A legtöbb esetben a partnerek nem vették figyelembe a projektek előkészítettségét, indíthatóságát, valamint azt, hogy ha egy adott beruházás nem szerepel ebben az akciótervben, akkor megfelelő előkészítettséggel ott lehet a támogatandó fejlesztések között a következő kétéves időszak akciótervében.

A beérkezett javaslatokat az ügynökség kommunikációs igazgatóságának munkatársai feldolgozták, majd a javaslatokat az ügynökség és a szakminisztériumok szakértőiből álló, operatív programonként megalakult munkacsoportok vitatták meg tételesen, illetve döntöttek az egyes módosító javaslatok beépíthetőségéről. A 2007-2008-as akciótervek végleges változatát a partneri véleményeken túl befolyásolták az operatív programokról az Európai Bizottsággal folytatott egyeztetések is. Ezek eredményeit, valamint a társadalmi partnerek javaslatait figyelembe véve döntött az akciótervekről a

Kormány. A Kormány által elfogadott, végleges akcióterveket természetesen – a társadalmi egyeztetés során beérkezett partneri véleményekkel együtt – az átláthatóság jegyében közzétettük a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség megújult honlapján, a www.nfu.hu internetes címen.

A Gazdaságfejlesztési operatív program első akcióterveinek partnerségi egyeztetése során összesen 26 szervezettől nem kevesebb, mint 183 konkrét módosító, pontosító javaslat érkezett a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez. A véleményezők között olyan fontos és jelentős, széles társadalmi, illetve szakmai bázissal rendelkező szervezetek találhatók, mint a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, az ÁFEOSZ, a Bankszövetség vagy éppen a Debreceni Egyetem, de a fővárosi mellett több városi és megyei önkormányzat és több pályázati tanácsadó cég is fontosnak érezte, hogy megossza a tervezőkkel észrevételeit, javaslatait.

A GOP akciótervei közül a legnépszerűbbnek az 1. (K+F, innováció) és a 2. (A vállalkozások, kiemelten a kkv-k komplex fejlesztése) bizonyultak. Az 1. prioritásnál a legtöbben a potenciális pályázók körének szélesítését kérték a tervezőktől, de volt, aki az elnyerhető maximális támogatás mértékét és a támogatásintenzitást tartotta alacsonynak egyes támogatási konstrukciónál a tervezetben. A GOP 2. prioritásánál a pályázók számára előírt, 15 százalékos árbevétel-növekedési követelményt tartották többen túlzónak, illetve többen itt is kevesellték a támogatási intenzitást egyes konstrukciók esetében. Néhány partnerszervezet ennél a prioritásnál a távmunka támogathatóságának fontosságát hangsúlyozta. A GOP 3. prioritás (A modern üzleti környezet erősítése) esetében az informatikában érintett szervezetek – többek között a Hírközlési Érdekegyeztető Tanács és a Magyar Kábelkommunikációs Szövetség – részletekbe menő észrevételein túl elsősorban a potenciális pályázók körének szélesítésére érkeztek javaslatok. A 4. prioritásnál (Jeremie-típusú pénzügyi eszközök) pedig elsősorban a Magyarországon már évek óta működő mikrohitelvezési rendszer eredményeire, illetve az egyes pénzügyi konstrukciók potenciális kockázataira hívták fel a tervezők figyelmét a partnerek.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és az érintett szakminisztériumok tervezői természetesen az Önök javaslatait is megvitatták, mérlegelték. Ezekkel kapcsolatban a tervezők álláspontja a következő volt.

Köszönettel vettük a Gazdaságfejlesztési operatív program 1. prioritásánál a prioritás tartalmának rövid bemutatása részhez tett szöveges pontosító javaslatukat, valamint az észrevételüket a fogalmazásbeli pontatlanságokkal kapcsolatban. Ugyanennél a prioritásnál a táblázatban az átláthatóság érdekében jelölni fogjuk a mértékegységeket. Szeretném hangsúlyozni, hogy a táblázatban a trend nem visszaeső, csak az idő előrehaladásával a növekedés százalékos mértéke lesz várhatóan egyre kisebb a támogatás nélküli esethez képest.

Kifogásolták az 1. prioritás éves támogatási keretösszegének jelentős szórását. Szeretném tájékoztatni, hogy ennek oka az, hogy az 1.2.1. konstrukció pályázatait csak egyes években hirdetjük meg. Ugyancsak kifogásolták az 1. prioritásban rendelkezésre álló összegből a kifizetések várható arányát. Az indikatív – tehát nem kötelező érvényű – táblázat mindössze azt a tervezői várakozást tükrözi, hogy a projektek egy része csupán a szerződéskötésig lesz képes eljutni a 2007-2008-ban meghirdetett pályázatokon 2008 végéig, és ezek is csak a 25 százalékos előleg lehívásáig juthatnak el ebben az időszakban.

A támogatási konstrukció záró dátuma kapcsán kifogásolták, hogy az miért 2008, és miért nem folyamatos a konstrukció 2013-ig. Ezzel kapcsolatban szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy az akcióterv maga a 2007-2008 időszakra vonatkozik, ezért szerepel záró dátumként a konstrukciónál 2008.

Nem tudtuk elfogadni azt a javaslatukat, hogy a „munkalehetőség teremtő beruházások támogatása a hátrányos helyzetű kistérségekben” konstrukciónál a kedvezményezettek körét bővítsük az önkormányzatokkal, a kistérségekkel és a regionális szervezetekkel. E konstrukció keretében kizárólag

vállalkozások lehetnek kedvezményezettek. Az önkormányzatok, kistérségek, regionális szervezetek csak közvetetten lehetnek kedvezményezettek a programoknak.

Elfogadtuk ugyanakkor az elmaradott térségek munkahelyteremtő beruházásainak támogatása kapcsán azt a javaslatukat, hogy a távmunka lehetőségének kiépítése is szerepeljen a támogatható területek között.

Önökkel együtt több partnerünk is jelezte, hogy néhány GOP-intézkedés kapcsán túl szigorúnak tartja az adott projekt befejezését követő három év nettó árbevételének elvárt növekedését és túl alacsonynak a támogatási intenzitást. Szeretném hangsúlyozni, hogy a Gazdaságfejlesztési operatív programból vissza nem térítendő támogatással elsősorban a már bizonyított múlttal rendelkező, növekvő és további növekedést vállaló kis- és közepes méretű vállalkozói kört célozzuk meg. Meggyőződésünk, hogy a növekvő kis- és középvállalkozások tudják a magyar gazdaság duális szerkezetét érdemben megváltoztatni, ők tudnak a hazánkban megtelepedett multinacionális vállalatok hosszú távú stratégiai beszállítóivá válni, és ők teremthetnek nagy számban új munkahelyeket. Az elvárt növekedési ütemet a gazdasági környezet figyelembevételével, tényadatokon alapuló adatbázisokból kalkuláltuk, így azokat teljesíthetőnek tartjuk, különösen a 2007. április 23-án életbe léptetett változtatásokat (a bázisév változása, reálértéken számított teljesítménynövekedés) figyelembe véve. Az elvárt árbevétel-növekmény mértékét egyébként a GOP 2.1.1. és 2.1.2. pályázatainak június 11-i zárását követően értékelni fogjuk.

A szélessávú elérhetőség kiépítését célzó konstrukció indikátora kapcsán tett észrevételükre reagálva szeretném hangsúlyozni, hogy az indikátor nem a szélessávú penetrációra (100 lakosra jutó szélessávú csatlakozások számára) vonatkozik, hanem a szélessávú hálózatot elérő háztartások arányának változására. Eszerint elvileg most a háztartások 89 százaléka juthatna hozzá a szélessávhoz. A 89 százalékos adat forrása egy, a teljes szolgáltatói piacot lefedő, a GKM megrendelésére készült felmérés. A 98 százalékos célérték (2015) valójában már a 2011 végi érték, hiszen akkorra valósulhatnak meg a 2009-ben támogatást nyert projektek.

Nem értettünk egyet azzal a javaslatunkkal, hogy a modern üzleti környezet erősítése kapcsán a támogatható célszervezetek közé a helyi önkormányzatokat és a közhasznú társaságokat is felvegyük. Ugyanez igaz a hálózati infrastruktúra létrehozása konstrukció esetében is. Az európai uniós országokban – így Magyarországon is – az elektronikus hírközlési szolgáltatások biztosítása a piaci szereplők feladata. Korábban a piaci kudarcok kezelése érdekében jött létre egy önkormányzati modell. Ennek keretében az esetek túlnyomó részében kistélepülések önkormányzatai pályáztak, amelyek számára a tapasztalatok szerint túlságosan összetett feladatot jelentett a projektek megvalósítása, és jelentős többletterheket rótt rájuk. Ezért a 2007-től kezdődő támogatási időszakban a szolgáltatói modell megvalósulását tartjuk ésszerűnek. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy az önkormányzatok – engedélyezési jogkörükből eredően – nagymértékben hozzájárulhatnak a projektek gyorsabb megvalósításához és sikeréhez.

Messzemenőig egyetértettünk azzal az észrevételükkel, hogy a hálózathoz való nyílt hozzáférés az összes szolgáltató számára csak papíron számon kérhető követelmény. Amely technológiánál, szolgáltatásnál nem beszélhetünk „open access”-ről, ott természetesen más kritériumot (például árindikációt) alkalmazunk. Ennek részleteit a pályázati dokumentáció tartalmazza majd.

Nem értettünk egyet azzal az észrevételükkel, mely szerint irreálisnak tartották a rendelkezésre álló keretből 850 település szélessávú lefedését. A 2007-2008-ban rendelkezésre álló 16,9 milliárd forintos támogatási keretből elérhető cél lehet 850 újabb, szélessávval ellátott település 2010 végére, mivel megítélésünk és az eddigi tapasztalatok szerint 40 százalékos támogatási szint mellett az átlagos településenkénti projektméret nem lesz nagyobb 50 millió forintnál.

A Nyugat-dunántúli operatív program akcióterveinek partnerségi egyeztetése során 18 szervezettől összesen 73 javaslat érkezett, a véleményezők körét elsősorban társadalmi szervezetek alkották. Az operatív program 5 akcióterve kapcsán a partnerek többek között a potenciális kedvezményezettek és a támogatható tevékenységek körének bővítésére, a támogatásintenzitás javítására és a térségek elmaradottsága szerinti differenciálására, az akciótervek indikátorainak pontosítására, valamint az egyes ágazati operatív programok akcióterveinek hasonló célú támogatásaival kapcsolatban a lehatárolás pontosítására tettek javaslatot.

Aggodalmát, mely szerint a forrásallokációból a regionális gazdaságfejlesztésre szánt összeg alacsony, nem osztjuk. A Nyugat-dunántúli operatív program (NYDOP) 1. és 2. prioritása is olyan konstrukciókat tartalmaz, melyek a regionális gazdaság fejlesztését szolgálják. A két prioritás konstrukcióira a NYDOP összes forrásának jelentős százaléka jut. A regionális mellett ágazati programok is lehetőséget teremtenek a régióban működő vállalkozások tevékenységének finanszírozására. (direkt támogatási eszközökkel a GOP-ból, konkrét fejlesztések megvalósításában való részvételen keresztül pedig a többi operatív programból).

Egyetértünk az innováció, a K+F kiemelt kezelésének, a nemzetközi projektekben való részvétel elősegítésének fontosságát illetően. Ennek megfelelően a „Befektetési környezet fejlesztése” (1.3.1.) konstrukción belül támogathatók az innovációs és a technológiai szolgáltatásoknak helyt adó hídképző intézmények (technológiai inkubátorok, innovációs központok) és szolgáltatásaik fejlesztése. Az ennél nagyobb volumenű innovációs és K+F fejlesztések más operatív program keretei között támogathatók (GOP).

Javaslatának megfelelően transznacionális elem a hazai pályázatok egy részénél is megjelenhet elszámolható költségként. A nemzetközi projektek finanszírozását emellett kiemelten támogatják pl. az Európai Területi Együttműködés operatív programjai (a korábbi Interreghez hasonlóan) és a 7. Keretprogram.

Osztjuk álláspontját, mely szerint ugyanezen konstrukciónál a non-profit szervezetek támogatási arányát - az önrész magas százaléka miatt - célszerű lenne növelni. Erre azonban nincs lehetőségünk, tekintettel arra, hogy a támogatási intenzitás felső határát a vonatkozó jogszabályok, valamint a Regionális Operatív Program Irányító Hatóság és a Pénzügyminisztérium útmutatásai határozzák meg. A 2. prioritásban a gyógy- és termálfürdőkhöz kapcsolódó szálláshelyek fejlesztésénél a támogatási arány meghatározására a régió támogatási térképe alapján került sor.

A „Környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúra” prioritásból hiányolt megújuló energiák hasznosításának támogatására vonatkozó konstrukció – az egyes operatív programok közti lehatárolás alapján – a Környezet és Energia operatív programban került megfogalmazásra.

Az Észak-magyarországi operatív program 5 akciótervének társadalmi egyeztetése során 43 szervezettől összesen 214 konkrét észrevétel érkezett. A legtöbb módosító javaslatot a versenyképes helyi gazdaság megteremtését, illetve a turisztikai potenciál erősítését célzó akciótervek kapcsán tették a partnerek – a gazdasági szereplők szakmai és érdekvédelmi szervezetei, a szociális és a civil szféra képviselői, az önkormányzatok és társulásai, valamint tanácsadó cégek és magánszemélyek egyaránt. Több javaslat a pályázati önrész csökkentésére, az elnyerhető támogatási összeg alsó és felső határainak szélesítésére, valamint a potenciális kedvezményezettek és a támogatható tevékenységek körének bővítésére vonatkozott. Volt, aki a hatékony energiafelhasználás ösztönzését, a gyermekjóléti szolgálatok és az otthoni ápolás rendszerének fejlesztését, vagy éppen az intermodális közlekedési kapcsolatok fejlesztését hiányolta a dokumentumokból.

Az 1.1.1. konstrukcióval összefüggésben megfogalmazott javaslatukat elfogadjuk. Az önkormányzati kedvezményezetteként megvalósuló, ipari hasznosítású területek előkészítését, illetve a vállalkozói/vállalkozási kedvezményezetteként megvalósuló barnamezős területek rehabilitációjával

együtt járó előkészítési munkákat két külön komponensként nevesítjük. Továbbá az önkormányzati fejlesztések esetében pozitív diszkriminációt élveznek majd a barnamezős területek hasznosítását célzó projektek.

Az 1.1.1 A,B,C komponenseit érintő észrevételeik döntő többségét érvényesítettük a dokumentumban. Ugyanakkor meggyőződésünk, hogy a támogatás minimális összegét felújítás esetében sem határozhatjuk meg 20 millió forintban.

Az 1.1.2. A és B komponensére vonatkozó indítványukat is beépítettük az anyagba. A „global grant” típusú támogatási formát jogos igénynek tekintjük, ahogyan a konzorciumok pályázati szereplésének lehetővé tételét is indokoltnak tartjuk.

Az 1.2.1. konstrukcióval kapcsolatos javaslataik közül csupán egyet nem állt módunkban elfogadni. Úgy gondoljuk, hogy a nemzetközi együttműködéseket nem szükséges önálló konstrukcióként szerepeltetnünk. Ugyanezt mondhatjuk az 1.3.1. B komponensét illető észrevételeikre is.

Az 1.3.1. A komponensének kiterjesztését lehetségesnek véljük. A dokumentum véglegesítésekor arra törekszünk majd, hogy e komponens tágabb, nem csupán a K+F-re vonatkozó értelmezést nyerjen.

A hátrányos és leghátrányosabb helyzetű kistérségek vállalkozásaival, ezen belül is a beruházási elemek támogathatóságának mértékével összefüggő javaslatukat nem fogadjuk el. Úgy gondoljuk ugyanis, hogy habár az kétségtelenül releváns, érvényesítése nem minden esetben indokolt.

Azzal viszont a legmesszebbmenőkig egyetértünk, hogy minden egyes komponens esetében értékelési szempontként kell nevesítenünk a fenntarthatóság alátámasztására szolgáló üzleti terv meglétét, illetve kidolgozottságának színvonalát.

Tisztelt Partnerünk! Az Új Magyarország Fejlesztési Terv 2007–2008-as akcióterveinek véglegesítését követően immár sorra jelennek meg az egyes operatív programok pályázati kiírásai, amelyeket a meghirdetésüket megelőzően kivétel nélkül partneri egyeztetésre bocsát a honlapján a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség. E kiírások véleményezése során – ahogyan eddig is – kiemelten számítunk az Önök tapasztalatára, értékes véleményére, javaslataira.

Együttműködésüket és segítségüket még egyszer köszönve,

Budapest, 2007. október „10”

Üdvözlettel:

Lantos Gabriella